

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoCsp/34/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620202827
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6620202827.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, právne zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Bratislava, Mýtna 48, P.O.BOX 205, proti žalovanému: A. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, právne zastúpený JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Lučenec, J. Kráľa 5/A, v konaní o zaplatenie 1 571,85 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 6Csp/62/2020 - 174 zo dňa 28. júla 2021 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 345,56 Eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (I. výrok); vo zvyšku žalobu zamietol (II. výrok) a uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 71,20% do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu, ktorým rozhodne o výške nároku (III. výrok).

2. Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že pôvodný žalobca - I. B. G., a.s. so sídlom G., S. J. X, F.: XX XXX XXX (ďalej aj „pôvodný žalobca“ alebo „banka“) sa žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1 571,85 spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 29.11.2017 do zaplatenia.

3. Z vykonaného dokazovania v konaní pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že právny predchodca žalobcu (ako aj pôvodného žalobcu) - U. P. E., a.s., so sídlom H., E. námestie XX, F.: XX XXX XXX (ďalej aj „CFH“) uzavrel so žalovaným dňa 02.12.2016 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému pôžičku vo výške 1 500,- Eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutú pôžičku splatiť v 120. mesačných splátkach po 25,74 Eur, pri RPMN 15,90%, ročnej úrokovej sadzbe 15,90%, priemernej RPMN 17,46%. Termín splatnosti prvej splátky bol 20. január 2017 a termín ďalších splátok k 20. dňu v mesiaci.

4. Zo zmluvy o úvere a dokladov k zmluve vyplýva, že žalovaný predložil veriteľovi fotokópiu dokladu totožnosti, fotokópiu druhého dokladu totožnosti (preukazu poisťovne), potvrdenie o príjme a doklad o práve disponovať s účtom. Podľa listinných dôkazov preukazujúcich preverenie schopnosti žalovaného splácať úver je zrejmé, že žalovaný bol v čase poskytnutia pôžičky slobodný, býval u svojich rodičov, pričom bol zamestnaný v spoločnosti Y. s.r.o. od septembra 2015 na dobu neurčitú. Jeho čistý mesačný príjem bol vo výške 385,- Eur, pričom deklaroval mesačné finančné výdavky vo výške 150,- Eur.

5. Podľa predloženého splátkového kalendára žalovaný splácal úver nepravidelne do júla 2017. Celkovo zaplatil sumu 154,44 Eur. V zmysle predžalobnej upomienky zo dňa 27.09.2017 bol žalovaný upozornený na nedoplatok vo výške 77,22 Eur. CFH stanovil, že pokiaľ žalovaný splátku splatnú v júli 2017 neuhradí, je CFH oprávnený úver zosplatiť. Uvedenú upomienku žalovaný prevzal dňa 02.10.2017. Oznámením zo dňa 23.11.2017 CFH vyhlásil okamžitú splatnosť úveru.

6. Žalovaná pohľadávka s príslušenstvom prešla v dôsledku univerzálnej sukcesie z CFH na pôvodného žalobcu dňa 01.01.2018, čo vyplýva z notárskej zápisnice č. N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017 spisanej notárkou JUDr. Y. P., J. úrad so sídlom G., E. námestie X dňa 11.12.2017.

7. Na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 v spojení so žiadosťou o postúpenie a prevod zo dňa 21.12.2020 bola žalovaná pohľadávka s príslušenstvom postúpená z pôvodného žalobcu na (terajšieho) žalobcu. Postúpenie pohľadávky s príslušenstvom bolo žalovanému oznámené postupcom - pôvodným žalobcom listom zo dňa 22.12.2020.

8. Na základe takto vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za to, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej aj „O. z.“), ako aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej aj „zákon č. 129/2010 Z.z.“).

9. Súd prvej inštancie ustálil, že (terajšiemu) žalobcovi svedčí aktívna vecná legitímácia v tomto spore. Mal za to, že boli splnené zákonné podmienky vyžadované ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej aj „zákon o bankách“), ako aj ust. § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Bol totiž názoru, že pohľadávka bola v čase jej postúpenia zosplatená. Apeloval na to, že žalovaný v priebehu konania spočiatku nespochybňoval doručenie výzvy na zaplatenie dlhu ani oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (dlh uznal na pojednávaní dňa 26.05.2021), urobil tak až neskôr po zvolení si svojho právneho zástupcu až dňa 28.07.2021. Podľa súdu prvej inštancie pokiaľ žalovaný spochybnil doručovanie písomností žalobcom a ich samotné prevzatie až potom, čo sám uznal pohľadávku a nenamietal riadne prevzatie listinných zásielok, tak ako to tvrdil žalobca, takémuto konaniu nemožno pripisovať právny význam a súd prvej inštancie ho vyhodnotil ako účelové. Uzavrel, že žalovaný nepoprel doručovanie výzvy na úhradu dlhu a bolo mu oznámené vyhlásenie predčasnej splatnosti listom zo dňa 23.11.2017. Keďže svoj dlh v stanovenej lehote nevyrovnal, CFH bol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Nakoľko v čase postúpenia pohľadávky (21.12.2020) bola pohľadávka splatná a žalovaný bol v omeškaní so zaplatením dlhu viac ako 90 dní, právny nástupca CFH - banka (pôvodný žalobca) následne platne postúpila svoju pohľadávku s príslušenstvom na žalobcu.

10. Súd prvej inštancie mal taktiež za to, že zmluva o úvere obsahuje všetky podstatné náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z.z. Spotrebiteľský úver považoval za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 2 v spojení s § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. z dôvodu nedostatočného skúmania schopnosti spotrebiteľa splácať úver, tzv. bonity klienta (žalovaného). CFH vyčítal, že v čase uzavretia zmluvy mal preukázaný len priemerný čistý mesačný príjem žalovaného zo zamestnania vo výške 385,- Eur, deklarované mesačné výdavky žalovaného vo výške 150,- Eur však nijako nepreveroval, či už požadovaním príslušných dokladov o výdavkoch alebo nahliadnutím do príslušných databáz, aspoň to nepreukázal, nakoľko v konaní nepredložil o tom dôkazy. Navyše súd prvej inštancie bol názoru, že aj v prípade, ak by žalovaný mal skutočne výdavky len vo výške 150,- Eur mesačne, po ich odrátaní z jeho príjmu by mal využiteľný príjem len vo výške 235,- Eur. Za predpokladu, že by mal iba jeden úver a mal by zaplatiť iba túto jednu splátku v mesačnej výške 25,74 Eur, zostala by žalovanému len suma 209,26 Eur, t.j. suma na okraji životného minima, keďže v čase podpísania zmluvy bola výška životného minima na jednu nezaopatrenú osobu vo výške 198,09 Eur (súd prvej inštancie mal zrejme na mysli plnoletú fyzickú osobu podľa § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov - poznámka odvolacieho súdu). Skutočnosť, že žalobca dostatočne nepreveril bonitu žalovaného preukazuje podľa súdu prvej inštancie aj fakt, že informácie o svojej osobe žalovaný poskytoval v zmysle predložených listinných dôkazov dňa 02.12.2016 o 14:33 hod., pričom v rovnaký deň došlo aj k uzavretiu zmluvy. Je pomerne nereálne, aby za tak krátky čas žalobca ako veriteľ dostatočne preveril schopnosť žalovaného splácať úver. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že CFH pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere dostatočne neskúmal výdavky na strane žalovaného, zároveň

súdu nepreukázal, že žalovaného preveroval v iných dostupných systémoch. Tým podľa súdu prvej inštancie nesplnil podmienku vyžadovanú § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

11. Ďalej súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodnú námietku premlčania dlhu vznesenú žalovaným v konaní. Mal za to, že splátka, ktorá vyvolala splatnosť dlhu bola splatná dňa 20.08.2017, pričom žaloba bola podaná na tunajšom súde dňa 25.06.2020. Žalobcom uplatňovaný nárok nie je premlčaný, keďže premlčacia lehota by uplynula až dňa 20.08.2020. Žaloba bola teda podaná včas.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie priznal žalobcovi len nárok na zaplatenie rozdielu medzi skutočne poskytnutou istinou úveru (1 500,- Eur) a vykonanými úhradami žalovaného (154,44 Eur), t.j. sumu 1 345,56 Eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

13. Keďže žalovaný do rozhodnutia súdu prvej inštancie (hoci mal na to vytvorený časový priestor) nepreukázal ním deklarované výdavky a tým ani jeho nespôsobilosť zaplatiť dlh v celosti, súd prvej inštancie nevyhovel jeho žiadosti o povolenie splácania dlhu.

14. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) podľa pomeru úspechu strán sporu v konaní. Dospel k záveru, že žalobca bol úspešný na 85,60% a žalovaný na 14,40%. Čistý úspech úspešnejšieho žalobcu tak činí 71,20% (85,60% - 14,40%).

15. Proti I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o čiastočnom vyhovení žalobe a proti závislému III. výroku o nároku na náhradu trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nesprávne z dôvodov uvedeného v § 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p., t.j. z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Žalovaný trval na svojej argumentácii z konania pred súdom prvej inštancie, že žalobca v konaní nepreukázal doručenie listín, z ktorých by bolo možné vyvodiť záver o platnom zosplatnení úveru zo strany banky. Konkretizoval nepreukázanie doručenia oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Pre rozpor právneho úkonu zosplatnenia s § 53 ods. 9 O.z. je tento úkon neplatný a preto pohľadávka nebola postupiteľná, neboli splnené podmienky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Preto sú nesprávne závery súdu prvej inštancie o zosplatnení úveru, platnom postúpení pohľadávky na žalobcu a tým o jeho aktívnej vecnej legitimácii v tomto spore.

17. Ďalej poukázal žalovaný na tú skutočnosť, že súd prvej inštancie síce správne konštatoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru pre hrubé porušenie povinnosti dodávateľa skúmať schopnosť spotrebiteľa splácať úver, ale nesprávne aplikoval § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., pokiaľ ide o zosplatenie úveru. Sankciou za porušenie povinnosti skúmať bonitu klienta je v zmysle uvedeného ustanovenia aj zákaz možnosti predčasného zosplatenia úveru. Preto aj z tohto dôvodu nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu.

18. Napokon žalovaný poukázal na to, že ak bol predmetný úver posúdený ako bezúročný a bezpoplatkový, uvedené má logicky za následok zmenu výšky všetkých splátok úveru, čo vedie v prípade omeškania dlžníka samozrejme k zmene t.j. k zníženiu celkovej dlžnej sumy. Počet splátok a výšku omeškanej dlžnej sumy teda veriteľ nemohol v dôsledku bezúročnosti objektívne ustáliť správne pri úkone zosplatenia. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Prievidza sp. zn. 15Csp/20/2021 zo dňa 28.06.2021, z ktorého odôvodnenia citoval: „V súlade s § 11 ods.2 citovaného zákona súd takýto postup veriteľa vyhodnocuje ako hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona, pretože veriteľ nemal žiadne údaje o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, nepreukázal pred súdom, že prihlíadal na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti splácať úver. Z tohto dôvodu sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov s tým, že veriteľ nemal ani právo vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru. Uvedené logicky vyplýva zo samotnej skutočnosti, že ak bol úver bezúročný a bez poplatkov nemohol veriteľ správne ustáliť omeškané splátky, ich výšku, poradie omeškania, a tým nemôže ani platne zosplatiť úver za splnenia § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ (viď napr. aktuálne KS Trenčín 5CoCsp 4/2021 z 31.3.2021, KS TN 19CoCsp 37/2020 zo dňa 28.4.2021 a podporne ako správne uvádza žalovaný NS SR 7Sžo 61/2015, KS Prešov 6Co 171/2016 z

27.10.2016). Z tohto dôvodu nemohlo dôjsť k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, pretože žalovaný nemohol byť v omeškaní tak, ako tvrdil žalobca a preukazoval jednotlivými výzvami, následne nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, pretože predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, pričom právny predchodca veriteľa nemohol postúpiť tzv. „živý úver“, preto je zmluva o postúpení pohľadávky neplatný právny úkon pre rozpor § 92 ods. 8 zákona o bankách a žalobca nie je v prejednávanej veci aktívne vecne legitimovaný.“

19. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a žalobu zamietol v celom (zostávajúcom) rozsahu a priznal žalovanému plnú náhradu trov konania, eventuálne aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konania..

20. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

21. Proti II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o čiastočnom zamietnutí žaloby a proti závislému III. výroku o nároku na náhradu trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nesprávne z dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 písm. h) C. s. p., t.j. z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

22. Žalobca vyčítal súdu prvej inštancie, že nevydal rozsudok pre uznanie nároku podľa § 282 C. s. p. na základe uznávacieho prejavu žalovaného na pojednávaní konanom dňa 26.05.2021 a návrhu žalobcu prezentovaného vo viacerých ospravedlneniach jeho neúčasti na pojednávaniach na rozhodnutie sporu rozsudkom pre uznanie nároku pre prípad uznania nároku žalovaným. Napriek tomu vyhodnocoval skutkový stav, predložené dôkazy a právne posúdil skutkový stav z hľadiska hmotného práva. Žalobca poukázal na odborný právny názor, že v prípade uznania nároku žalovaným súd neskúma hmotnoprávne predpoklady uznania (Števček, M., Ficová, S. a kol.: Občiansky súdny poriadok. I. diel. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 555). Podľa názoru žalobcu takéto posudzovanie skutkového a právneho stavu je potom logicky pojmovo vylúčené i v prípadnom odvolacom konaní, pretože by tým priamo negovalo podstatu rozhodovania na základe uznania nároku a procesnoprávne účinky uznávacieho úkonu žalovaného. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Obo 380/1998 zo dňa 18. 03. 1999 publikované v Zbierke stanovísk NSSR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 10/2000, podľa ktorého: „Ak účastník počas konania uznal pred súdom nárok uplatnený žalobou alebo jeho základ podľa § 153a ods. 1 O.s.p. (teraz § 282 C. s. p. - poznámka odvolacieho súdu), nemôže už toto uznanie neskôr účinne odvolať.“ Ohľadne účinkov procesného úkonu uznania nároku podperne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR pod sp.zn. 3 Obo 38/2009 zo dňa 25.03.2010 a viaceré rozhodnutia krajských súdov v otázke rozhodovania na základe uznania nároku.

23. Podperne žalobca považoval II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o čiastočnom zamietnutí žaloby za nesprávny vo vzťahu k nepriznaniu uplatnených úrokov z omeškania. Žalobca argumentoval tým, že ani prípadná bezúročnosť úveru nemá za následok stratu veriteľa na zákonné úroky z omeškania uplatnené v žalobe.

24. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 226,29 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1 571,85 Eur od 29.11.2017 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

25. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu vzhľadom na svoje odvolanie bol názoru, že nakoľko žalobca v konaní nedisponuje aktívnou vecnou legitímáciou, nebol oprávnený disponovať ani s pohľadávkou, ktorú si uplatňuje v súdnom konaní a uskutočňovať procesné úkony (vrátane návrhu na uznanie nároku).

26. Krajský súd ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaniach žalobcu a žalovaného podľa § 34 C. s. p., po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p., len v rozsahu odvolania podľa § 379 C. s. p., z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C. s. p. dospel k názoru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné, avšak odvolanie žalovaného je dôvodné

a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z nasledovných dôvodov:

27. K odvolaniu žalobcu odvolací súd uvádza:

28. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že žalobca v dôsledku absencie aktívnej vecnej legitímácie nemal v konaní ani procesné právo navrhnúť rozhodnutie o spore rozsudkom pre uznanie nároku. Ak má žalobca procesnú subjektivitu, prináležia mu aj dispozičné procesné úkony dané mu procesným kódexom. Je potrebné odlišovať procesnú legitímáciu od vecnej. Výklad prezentovaný žalovaným by nútil súd skúmať hmotné právo - platnosť postúpenia pohľadávky a z neho odvodenú aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v spore. Žalobca správne poukazuje na to, že pri splnení podmienok ust. § 282 C. s. p. súd neskúma hmotnoprávne predpoklady uznania, rozsudok pre uznanie nároku je procesným rozsudkom rešpektujúcim prejavy vôle strán sporu - návrhu žalobcu na rozhodnutie sporu rozsudkom pre uznanie jeho nároku a uznávacím prejavom vôle žalovaného.

29. Odvolací súd je však názoru, že v tomto prípade podmienky podľa § 282 C. s. p. pre vyhlásenie rozsudku pre uznanie nároku splnené neboli. Zo zápisnice o pojednávaní konanom na súdu prvej inštancie dňa 26.05.2021 totiž vyplýva prednes žalovaného: „Ja uznávam, že mám dlh voči banke...“ Banka však už v tom čase žalobcom nebola. Uznesením č. k. 6Csp/62/2020 - 77 zo dňa 19.01.2021 súd prvej inštancie pripustil zmenu strany sporu tak, že na strane žalobcu z konania vystupuje pôvodný žalobcu I., a.s. a na jeho miesto do konania ako žalobca vstupuje F. N. s.r.o. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.01.2021. Za daných okolností nemožno prednes žalovaného vyhodnotiť ako dostatočne určitý, pretože vyvoláva pochybnosť, či chcel uznať nárok žalobcu, alebo len nárok banky napr. z dôvodu, že postúpenie pohľadávky z banky na žalobcu nepovažoval za platné. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 01.11.1996 publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 69/1996, podľa ktorého: „Rozsudkom na základe uznania alebo vzdania sa nároku môže rozhodnúť súd len vtedy, ak je prejav účastníka natoľko určitý, že z neho možno urobiť nepochybný záver, že úkon smeruje k uznaniu nároku, alebo vzdaniu sa nároku.“ Odhliadnuc od uvedeného zápisnica o pojednávaní neobsahuje podpis žalovaného. Keďže uznanie nároku je právny úkon so závažnými právnymi následkami pre spor, rovnako ako napr. pri zmierní sa vyžaduje pre jeho platnosť podpis konajúcej osoby. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na odbornú právnickú literatúru: „Ak k uznaniu nároku príde na pojednávaní, uvedie sa táto skutočnosť v zápisnici a rovnako ako pri súdnom zmierní sa vyžaduje, aby prítomní účastníci zápisnicu podpísali.“ (Števec, M., Ficová, S. a kol. Občiansky súdny poriadok. I. diel. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 555).

30. Dôvodná je však námietka žalobcu, že skutočnosť, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov znamená, že veriteľ nemá nárok na zmluvné úroky z úveru a prípadné dojednané poplatky. To však neznamená, že mu nepatrí ani zákonná sankcia spojená s omeškaním s plnením dlhu spočívajúca v úroku z omeškania podľa § 517 O.z. Odvolací súd však nepristúpil k zmene II. výroku rozsudku o čiastočnom zamietnutí žaloby z dôvodov uvedených nižšie, pre ktoré bolo potrebné zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie ako celok. Určenie počiatku omeškania s plnením peňažnej pohľadávky a vyriešenie otázky, či úroky z omeškania patria aktuálnemu žalobcovi totiž závisí od vyriešenia otázky splatnosti pohľadávky, platnosti jej postúpenia na žalobcu a aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto spore.

31. K odvolaniu žalovaného odvolací súd uvádza:

32. Možno súhlasiť so súdom prvej inštancie, že nepredložením dôkazov o tom, že CFH pred uzavretím zmluvy o úvere zisťovala z príslušných registrov (databáz) bonitu žalovaného, nebolo v konaní preukázané splnenie povinnosti s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v spojení s § 7 ods. 16 písm. b) tohto zákona, podľa ktorého vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

33. Odvolací súd súhlasí so žalovaným, že pokiaľ mal súd prvej inštancie za to, že došlo k porušeniu povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, jeho dôsledkom v zmysle § 11 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z.z. je absencia oprávnenia veriteľa vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Okrem podmienok, za splnenia ktorých je veriteľ oprávnený predčasne vyhlásiť splatnosť celého úveru stanovených v § 53 ods. 9 a § 565 O.z. tak pri spotrebiteľských úveroch spadajúcich pod režim zákona č. 129/2010 Z.z. pribudla ešte ďalšia - splnenie povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v procese uzatvárania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd prvej inštancie na ním zistený skutkový stav danú právnu normu - ust. § 11 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z.z. však neaplikoval, čím je dôvodný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) C. s. p. - jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

34. Podporne odvolací súd uvádza, že sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie uvedeným v 25. bode odôvodnenia napadnutého rozsudku: „Pokiaľ žalovaný spochybnil doručovanie písomností žalobcom a ich samotné prevzatie až potom, čo sám uznal pohľadávku a nenamietal riadne prevzatie listinných zásielok, tak ako to tvrdil žalobca, takémuto konaniu nemožno pripisovať právny význam a súd ho považoval iba za účelové.“ V prvom rade z dôvodov uvedených vyššie, pre ktoré nemožno prednes žalovaného na pojednávaní dňa 26.05.2021 považovať za uznanie nároku žalobcu. Otázka jeho aktívnej vecnej legitímácie tak zostala otvorená. V druhom rade z dôvodu, že zákonná sudkyňa konajúca vo veci neuplatnila v spore sudcovskú koncentráciu konania podľa § 153 C. s. p., strany sporu tak mohli prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany (medzi ktoré v zmysle § 149 C. s. p. patria aj skutkové tvrdenia a popretie skutkových tvrdení protistrany) uplatňovať v zmysle § 154 C. s. p. najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí (tzv. zákonná koncentrácia konania), keďže žalovaný spotrebiteľ je v konaní zastúpený advokátom (§ 291 ods. 3 C. s. p.). Z obsahu spisu vyplýva, že vyjadrenie žalovaného, v ktorom okrem iného poprel skutkové tvrdenia žalobcu týkajúce sa zosplatenia úveru (poprel doručenie (oznámenie) písomností potrebných pre právny úkon zosplatenia žalovanému) a aj z toho dôvodu namietal platnosť postúpenia pohľadávky z banky na žalobcu učinil žalovaný dňa 27.07.2021 (č. I. 166 - 170 spisu) a súd prvej inštancie vyhlásil uznesením dokazovanie za skončené na pojednávaní konanom dňa 28.07.2021 (č. I. 171 spisu). Žalovaný tak poprel skutkové tvrdenia žalobcu včas, stali sa spornými.

35. V súlade s § 391 ods. 3 C. s. p. odvolací súd uvádza, že bude úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní v prvom rade v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu za nezmeneného skutkového stavu aplikovať naň ust. § 11 ods. 2 veta prvá v spojení s § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. a opätovne vyhodnotiť otázku platnosti zosplatenia pohľadávky, jej postúpenia na žalobcu podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. a § 92 ods. 8 zákona o bankách a otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto spore. Riadiac sa princípom hospodárnosti konania v zmysle článku 17 základných zásad C. s. p. iba v prípade, že po zrušení napadnutého rozsudku a vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie žalobca preukáže splnenie povinnosti CFH posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného spotrebiteľa splácať úver dôkazmi o zisťovaní jeho bonity v príslušných registroch, prípadne inými dôkazmi ohľadne výdavkov spotrebiteľa v čase uzavretia zmluvy o úvere bude úlohou súdu prvej inštancie prehodnotiť svoj záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a doplniť dokazovanie ohľadne sporného skutkového tvrdenia žalobcu o doručení oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 23.11.2017 žalovanému, resp. o jeho dôjdení do jeho dispozičnej sféry listinnými dôkazmi predloženými žalobcom. Doplnené dokazovanie bude potrebné vyhodnotiť z hľadiska, či nastali právne účinky zosplatenia a následného postúpenia pohľadávky z I., a.s. na žalobcu. Odvolací súd má za to, že vzhľadom na potenciálny rozsah dokazovania v tomto smere nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

36. Nakoľko od výsledku sporu a pomeru úspechu strán sporu vo veci samej je závislý výrok o náhrade trov konania, odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 379 písm. a) C. s. p. zrušil aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov konania. O nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 396 ods. 3 C. s. p. v novom rozhodnutí.

37. Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).